

Afghanistan: Husransakelse og inntrenging i private hjem

- I hvilken grad foretar sikkerhetsstyrker, Taliban og kriminelle grupper inntrenging i private hjem?
- Forekommer vold og trusler mot kvinner i tilknytning til aksjoner mot private hjem?
- Bidrar den vedvarende konfliktsituasjonen til nedbrytning av kulturelle normer?

Betydningen av private hjem

Et afghansk hjem skal gi beskyttelse og trygghet for familien og er et sted for arbeid og sosial omgang mellom familiemedlemmer. I utformingen av boliger legges det vekt på å skille mellom private og offentlige rom, samt å skjermes familiens kvinner fra andre menn. Afghanske hjem er ofte omgitt av høye murer.

Et privat hjem er ifølge afghansk kultur ukrenkelig og gjesters adgang er regulert både ved sosiale regler og bygningens konstruksjon. I rurale og konservative områder er det ikke uvanlig at mannlige gjester blir henvist til egne gjesterom for ikke å komme i kontakt med familiens kvinner. Maten som serveres gjesten er det eneste tegnet på at det er kvinner i husholdet (Emadi 2005). Også i mindre konservative områder er samvær mellom kvinner og menn som ikke tilhører den nærmeste familiekreten strengt regulert.

In most of the countryside, men who are not part of the immediate family will never get to meet the women. Even in more liberal areas it is only older and very respected men who, under controlled circumstances with a male relative present, can talk to the women (Johnson & Leslie 2004, s. 31).

Ukrenkeligheten av private hjem er et viktig element i afghansk kultur. Videre er gjestfrihet og ivaretagelse av gjesters sikkerhet sentrale dyder. Det sies at en pashtuner vil kjempe til døden for sin gjest, uansett hvilken slekt gjesten tilhører (Dupree 2002, s. 126).

Afghanske og internasjonale styrker

I deler av den afghanske befolkningen har det over tid utviklet seg sterke anti-vestlige holdninger og mistillit til afghanske myndigheter og den internasjonale tilstedeværelsen. Internasjonale og afghanske styrkers inntrenging i og ransaker av private hjem er etter Landinfos mening antagelig én av flere årsaker til dette. Slike husransaker skaper stor frykt, usikkerhet og mistenksomhet i befolkningen.

Chris Johnson og Jolyon Leslie, to hjelpearbeidere med mange års erfaring fra arbeid i Afghanistan, pekte allerede i 2004 på at husransaker bidro til at afghanske og internasjonale styrker mistet folkets støtte. «Not even the Soviets kicked down the doors of our homes and searched like this», skal en eldre landsbyboer ha forklart hjelpearbeiderne (Johnson & Leslie 2004, s. 14). Hjelpearbeiderne hevder at selv liberale og urbane afghanere var sjokkert over hvordan amerikanske styrker slo inn dører til private hjem og kroppsvisiterte både kvinner og menn. Slike aksjoner medfører at hele lokalsamfunn tar avstand fra koalisjonsstyrkene og bidrar til at opprørsgruppene får fotfeste, skrev hjelpearbeiderne (Johnson & Leslie 2004, s. 31).

Inntrenging i private hjem under ISAF-operasjonen

International Security Assistance Force (ISAF) og afghanske sikkerhetsstyrker var klar over at husransaker var svært kontroversielt i store deler av befolkningen, men samtidig var slike raid et viktige virkemiddel i kampen mot Taliban. I perioden fra 2009 til 2011 var det en kraftig opptrapping av den internasjonale militære tilstedeværelsen i landet («surge»¹). Som ledd i strategien ble det, ofte på sviktende grunnlag og etterretningsinformasjon, utarbeidet «target lists» over personer det var ønskelig å pågripe eller drepe – «kill or capture». De internasjonale styrkene, og særlig amerikanerne, gjennomførte en rekke raid i den hensikt å drepe eller fange de som var på listene (NOU 2016, s. 70-71).

Det er enighet om at antallet husransaker i denne perioden var høyt, selv om anslagene spriker. Ifølge journalist Carlotta Gall i New Times ble det i 2011 gjennomført i gjennomsnitt 300 nattraid i måneden, og også kvinner ble drept i raidene (Gall 2011). Human Rights Watch (HRW) hevder at amerikanske spesialstyrker i samarbeid med afghanske styrker gjennomførte 19 nattraid hver natt i denne perioden (HRW 2019, s.10). Uskyldige sivile kunne bli rammet av skyting under operasjonene fordi de befant seg i husstanden eller i området der raidene fant sted (NOU 2016, s. 70, 71).

For å redusere skadevirkningene utarbeidet ISAF retningslinjer for gjennomføringen av nattraidene (ISAF 2011).² Retningslinjene understreket at

¹ Tidligere president Obama økte i 2009 troppetallet betydelig, og det ble satt inn flere droner og spesialstyrker. Samtidig ble det annonsert en exit-strategi og det ble satt en konkret dato for uttrekking av styrkene (NOU 2016, s. 36).

² Night Operations Tactical Directive av 1. desember 2011.

sivile skulle behandles med verdighet og respekt, og at lokalsamfunn i størst mulig grad skulle involveres før, under og etter raidene. Videre at kvinner og barn alltid skulle undersøkes av kvinner. I april 2012 ble det inngått en avtale mellom afghanske og amerikanske myndigheter om overføring av ansvaret for nattraid til afghanske sikkerhetsstyrker (Rubin 2012). Tidligere president Hamid Karzai innførte i 2013 et forbud mot raidene (Nordland & Shah 2014).

Situasjonen etter 2014

I desember 2014 ble ISAF-operasjonen faset ut og konflikten endret karakter. De internasjonale styrkene, med amerikanerne i spissen, skulle ha en mer tilbaketrukket rolle. Det var afghanerne som skulle spille hovedrollen – afghanske sikkerhetsstyrker på den ene siden og Taliban på den andre. Taliban var i perioden etter 2014 den offensive parten og erobret territorier i store deler av landet (Almukhtar & Yourish 2016). Afghanistan National Defense and Security Forces (ANDSF) slet og mistet mange av sine på slagmarken. Landet fikk i samme periode ny president. Den nye presidenten, Ashraf Ghani, opphevet høsten 2014 forbudet mot nattraid som hans forgjenger hadde innført. Nattraidene ble omdøpt til «night operations». Amerikanerne skulle ha mulighet til å bistå i operasjonene (Nordland & Shah 2014).

I tillegg til de ordinære styrkene og etterretningen (National Directorate of Security), består afghanske sikkerhetsstyrker av flere spesialavdelinger innenfor den ordinære kommandostrukturen. I tillegg finnes det paramilitære enheter som opererer utenfor de ordinære kommandolinjene.³ Disse omtales gjerne som Pro-Government armed groups (HRW 2019, s. 13; UNAMA 2020, s. 64). United Nations Assistance Mission in Afghanistan (UNAMA) uttrykker bekymring for mangelen på åpenhet om disse grupperingene, og at ingen stilles til ansvar for ugjerningene de begår (UNAMA 2020, s. 65). Ifølge HRW (2019, s. 2, 15) er de paramilitære enhetene i stor grad rekruttert, trent og utstyrt av CIA. Under Trump-administrasjonen har CIA utvidet sine hemmelige operasjoner og samarbeid med enkelte afghanske styrker.

I og med at dette dreier seg om gradert informasjon, foreligger det ikke åpent tilgjengelig og etterrettelig tallmateriale over omfanget av husransaker. Det er etter Landinfos vurdering ingen tvil om at husransaker og inntrenging i private hjem fortsatt er utbredt. Ifølge HRW (2019, s. 14, 30) var det en betydelig økning i slike operasjoner fra 2017, blant annet som følge av at Islamic State Khorasan Province (ISKP) hadde fått fotfeste i Nagarhar-provinsen. HRW (2019, s. 2) dokumenterer 14 tilfeller i perioden fra 2017 til 2019 hvor CIA-støttede paramilitære grupper begikk grove overgrep mot sivilbefolkningen. Ingen skal ha blitt straffet for overgrepene.

³ Eksempelvis dreier det seg om Khost Protection Force, Kandahar Strike Force, i tillegg til flere spesialstyrker med utspring i NDS – NDS 01, NDS 02, NDS 03 og NDS 04 (HRW 2019, s. 13) I rapporten om sivile ofre i 2019 peker UNAMA (2020, s. 64) på Shaheen Forces i Paktika.

Nattraidene skjer i hovedsak på landsbygda, i områder som kontrolleres av Taliban eller i områder som er omstridte. Uavhengige rapportører og journalister har i liten grad tilgang til slike områder. Nattraidene ledsages ofte av luftangrep. Det er særlig de paramilitære gruppene som står bak. Amerikanske styrker bistår både med materiell, taktisk planlegging, transportkapasitet og etterretningsinformasjon (HRW 2019, s. 19, 21).

De paramilitære styrkene flys ofte med helikopter til landsbyen. Yttervegger og murer til huset eller boligkomplekset sprenges bort med eksplosiver, før styrkene tar seg inn i de private hjemmene. Opplysningene som ligger til grunn for aksjonene kan i ettertid vise seg å være lite etterrettelig, og kan ha vært resultat av interne stridigheter og maktspill, private konflikter eller politisk rivalisering i lokalsamfunnet. I andre tilfeller kan bakgrunnen for husransakelsen være at storfamilien har gitt Taliban et måltid, eller hatt mer eller mindre tilfeldig kontakt med Taliban eller andre opprørsgrupper (HRW 2019, s. 21, 22).

Ifølge UNAMAs rapport om sivile tap i 2018 mistet minst 284 sivile livet i forbindelse med husransaker eller nattraid, og 69 sivile ble skadd (UNAMA 2019, s. 41).⁴ I 2019 har UNAMA dokumentert at 278 sivile ble drept og 82 såret i slike operasjoner (UNAMA 2020, s. 64). Både i 2018 og 2019 var det hovedsakelig Khost Protection Force, Shaheen Forces og spesialstyrkene til National Directorate of Security (NDS) som, i samarbeid med internasjonale styrker, var ansvarlig for de sivile tapene. Det høye antallet drepte sammenlignet med antallet sårede, tyder på at det benyttes summariske henrettelser i stedet for arrestasjoner. Det er særlig i den sentrale, østlige og sørlige regionen at det rapporteres om slike operasjoner. Det foreligger ikke informasjon om kjønnsfordelingen blant de sivile ofrene (UNAMA 2019, s. 41, 42; UNAMA 2020, s. 64-67).

Taliban og inntrenging i private hjem

Taliban er en bevegelse grunnlagt på en svært konservativ tolkning av sunni-islam og pashtunsk tradisjon og kultur. Talibans verdensanskuelse er nær beslektet med pashtunwali – en veiledning for alle aspekter ved en pashtuners liv (Zahid 2013).

Talibans regelverksbok, Code of Conduct (Layha), gir blant annet anvisninger om hvordan representanter for Taliban skal opptre overfor sivile. Artikkel 72 i Layha omhandler husransakelse:

Mujahedin shall not search people's houses and if the need to search a house is urgent, they shall obtain the permission of the district official and take the Imam of the mosque and two elders of the area with them (Clark 2011, s. 12).

⁴ Dette er en dramatisk økning fra 2017, da ble 79 sivile registrert drept og 44 såret av myndighetsvennlige styrker i «search operations» (UNAMA 2018, s. 53).

Layha har blitt endret tre ganger. Gjeldende versjon er mer detaljert og noe mindre bastant enn de to foregående. Av versjonen fra 2006 fremgår det at en person som har «searched the houses of common people» ikke vil kunne bli akseptert i Taliban (Clark 2011, s. 8).

Som Landinfo bemerket innledningsvis strider inntrenging i private hjem mot grunnleggende prinsipper i afghansk kultur, og er uforenlig med signaler og regler gitt av Talibans ledelse. Husransaker og nattraid brukes aktivt i Talibans retorikk mot afghanske og internasjonale styrker, og som ledd i egen propaganda. Eksempelvis omtalte tidligere Taliban-leder Mullah Omar nattraidene i en tale i forbindelse med feiringen av Eid-ul Fitre i august 2011 (Transcend Media Service 2011). Da Taliban i april 2019 kunngjorde oppstart av årets våroffensiven «al-Fath Jihadi Operations», ble raidene trukket frem som en begrunnelse for å fortsette Jihad (Roggio 2019). I Talibans tilsvarende på UNAMAs årsrapport (2020, s. 100) viste de til vold og overgrep som de paramilitære sikkerhetsstyrkene står bak. Taliban skriver at «These forces conduct day and night raids on people's houses».

Landinfo vil også bemerke at et viktig grunnprinsipp i afghansk kultur er at kvinner skal beskyttes. Kjønnss segregeringen er sterk. Ved husransakelse og inntrenging i private hjem kan inntrengerene bli eksponert for familiens kvinner, noe som er sosialt helt uakseptabelt. Kjøretøy med kvinnelige passasjerer blir ofte ikke undersøkt av Taliban i illegale kontrollposter fordi det er i strid med hva som anses å være akseptabelt (lokal kilde, møte i Kabul 2011).

Talibans lokale forankring

De fleste talibanere er rekruttert og opererer i området de kommer fra. Taliban er en lokal styrke, de fleste kjemper innenfor en radius på seks kilometer fra der de bor, og om natten sover de hjemme. Lokale talibanere er godt kjent med den lokale dynamikken i området de opererer. Det er viktig for dem å handle i tråd med den lokale kulturen og operere innenfor rammen av det som anses akseptabelt i afghansk kultur (lokal analytiker, møte i Oslo 2018).

En velinformert internasjonal analytiker (samtale i Kabul 2019) bekreftet at Taliban respekterer privatlivets sfære. Hvis Taliban ønsker å pågripe, forhøre eller drepe en landsbyboer i et område de står sterkt, bruker de tradisjonelle nettverk som eldreråd eller stammeråd, eventuelt den lokale mullahen. De kan sette opp kontrollposter på veinettet eller gjennomføre bakholdsangrep på vedkommende. Taliban kjenner bevegelsesmønsteret til personer som de har til hensikt å angripe. Et relativt stort antall myndighetsvennlige stammeledere har blitt målrettet drept. De har blitt angrepet tidlig på morgenen på vei til morgenbønnen, mens de har vært på vei til arbeidet eller til basaren (lokal analytiker, møte i Oslo 2018).

Red Units er Talibans mobile elitestyrker. Red Units består av veltrente og godt utstyrte Taliban-krigere som deltar i offensiver, og kjemper i front eksempelvis når det skal gjennomføres krevende angrep på et provins- eller distriktssenter

(Bezhan 2017). Ifølge en lokal analytiker (møte i Kabul 2019) deltar de i målrettede aksjoner mot høyprofilerte myndighetspersoner som høyt rangerte politisjefer, men heller ikke Red Units gjennomfører husransaker. Analytikeren viste til et eksempel fra den nordlige Jawzjan-provinsen. Da Taliban gjennomførte en offensiv mot ISKP sommeren 2018, var det mange krigere fra ISKP som skjulte seg i privat hus. Heller ikke da tok Taliban seg inn i husene med tvang.

Landinfo er ikke kjent med informasjon som kan underbygge at opprørerne går inn i private hjem for å true, ransake eller drepe. I UNAMAs rapporteringer (2020; 2019; 2018) om sivile ofre som følge av konfliktrelatert vold, fremkommer ikke informasjon som indikerer at Taliban benytter husransakelse eller inntrenging i private hjem som taktikk.

Landinfo mener det er grunn til å tro at Talibans fotsoldater og ledelse som hovedregel har respekt for og opererer innenfor rammen av rådende kulturelle normer. Gruppene har god kjennskap til lokalsamfunn og lokalbefolkning, og de har respekt for de eldre i området. Derfor krenker ikke Taliban privatlivets fred ved å tvinge seg inn i private hjem uten å ha blitt invitert. De vet at hvis de handler på tvers av sosiale normer, blir konsekvensen negativt omdømme av Taliban.

Unntaksvis rapporteres det likevel om hendelser utført av Taliban som åpenbart er i strid med den rådende kulturelle kodeks. I juni 2007 tok flere antatte talibanere seg inn i huset til en politisjef i Jaghori i Ghazni-provinsen og drepte fem familiemedlemmer, herunder hans kone og barn (BBC News 2007). Etter at Kunduz by falt i 2015, ble det rapportert om tilfeller der Taliban banket på dører fordi de skulle lokalisere sentrale myndighetspersoner (lokal analytiker, møte i Kabul 2017).

Kriminelle grupper og oppløsning av sosiale normer

Landinfo vil bemerke at det ikke finnes etterrettelig informasjon om omfanget av kriminalitet i Afghanistan. Selv om det utarbeides kriminalstatistikk, er den svært mangelfull. Afghanere som utsettes for kriminalitet melder ikke nødvendigvis forholdet til politiet, fordi tilliten til myndighetene generelt er lav. Korrupsjon og myndighetsmisbruk er et stort problem for befolkningen (Foschini 2020).

Etter Landinfos vurdering er det uomtvistet at ulike typer kriminalitet er utbredt i Afghanistan, og at kriminaliteten er økende. Frykten øker også, og det er mange som selv har opplevd eller hørt historier om grov vinningskriminalitet og vold. Ifølge nyhetsmediet Arab News skal tusenvis av ran og innbrudd blitt anmeldt i de store byene Kabul, Mazar og Herat i løpet av 2019 (Salahuddin 2020).

Generelt er Afghanistan et samfunn hvor den sosiale kontrollen er sterk og disiplinerende, både på individ- og gruppenivå. Sosiale kontrollmekanismer og lojalitetsbånd fungerer imidlertid dårligere når lokalmiljøer brytes opp og store befolkningsgrupper tvinges til bevegelse og flukt.

Landinfo er ikke kjent med kilder som spesifikt beskriver utbredelsen av innbrudd i private hjem. Ifølge analytiker Fabrizio Foschini (2020) forekommer det nå, i motsetning til tidligere, at innbruddstyver bryter seg inn i private hjem i sentrale deler av Kabul. Landinfo antar at sannsynligheten for dette er størst i områder hvor det oppholder seg mange som er økonomisk marginalisert og ikke har tilknytning til lokalbefolkningen i form av slektskap eller andre relasjoner. Mange unge menn migrerer til de store byene for å søke arbeid og bidra i forsørgelsen av storfamilien, men det er vanskelig å finne arbeid. Enkelte vil kunne komme i en flyktninglignende situasjon uten et fungerende nettverk og effektiv sosial kontroll. Det kan etter Landinfos mening øke risikoen for brudd med tradisjon og grunnleggende normer.

I løpet av de siste tiårene har Afghanistan vært preget av krig og vold. Mange er internt fordrevet og millioner har bosatt seg utenfor landets grenser, særlig i nærområdene Iran og Pakistan. Afghanerne i nærområdene bor i hovedsak i afghanske miljøer og opprettholder sin afghanske kultur. På tross av den alvorlige konflikten, er ikke Landinfo kjent med at det har vært en omfattende oppløsning av de sosiale normene.

Om Landinfos responser

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) innhenter og analyserer informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og Justis- og beredskapsdepartementet har behov for kunnskap om.

Landinfos responser er basert på opplysninger fra nøye utvalgte informasjonskilder, og kan bygge på både skriftlig og muntlig kildemateriale. Opplysningene er behandlet i henhold til [anerkjente kvalitetskriterier for landinformasjon](#) og [Landinfos retningslinjer for kilde- og informasjonsanalyse](#).

En respons er et svar på konkrete spørsmål som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo, og er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema. Responsene er utarbeidet innenfor korte frister, og kildegrunnlaget er ikke alltid like bredt som i våre temanotater.

Landinfo er en faglig uavhengig enhet, og informasjonen som presenteres, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser gir heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som omtales.

Referanser

Skriftlige kilder

Almukhtar, S. & Yourish, K. (2016, 19. april). More Than 14 Years After U.S. Invasion, the Taliban Control Large Parts of Afghanistan. *New York Times*. Tilgjengelig fra <https://www.nytimes.com/interactive/2015/09/29/world/asia/afghanistan-taliban-maps.html> [lastet ned 24. februar 2020]

- BBC News (2007, 2. juni). Afghan policeman's home attacked. *BBC News*. Tilgjengelig fra http://news.bbc.co.uk/2/hi/south_asia/6714449.stm [lastet ned 26. februar 2020]
- Bezhan, F. (2017, 4. desember). Explainer: Taliban "Special Forces Unit" bursts into spotlight with deadly attacks. *Radio Free Europe*. Tilgjengelig fra <https://www.rferl.org/a/afghanistan-taliban-special-forces-emerge-deadly-attacks/28896629.html> [lastet ned 24. februar 2020]
- Clark, K. (2011, juli). *The Layha. Calling the Taleban to Account. Appendix 1. The Taleban Codes of Conduct in English*. Kabul: Afghanistan Analysts Network. Tilgjengelig fra http://aan-afghanistan.com/uploads/Appendix_1_Code_in_English.pdf [lastet ned 24. februar 2020]
- Dupree, L. (2005). *Afghanistan*. Oxford: University Press.
- Emadi, H. (2005). *Culture and Customs of Afghanistan*. Westport: Greenwood Press.
- Foschini, F. (2020, 21. februar). *Kabul's Expanding Crime Scene (Part 2): Criminal activities and the police response*. Kabul: Afghanistan Analysts Network. Tilgjengelig fra <https://www.afghanistan-analysts.org/en/reports/economy-development-environment/kabuls-expanding-crime-scene-part-2-criminal-activities-and-the-police-response/> [lastet ned 24. februar 2020]
- Gall, C. (2011, 8. juli). Night Raids Curbing Taliban, but Afghans Cite Civilian Toll. *New York Times*. Tilgjengelig fra http://www.nytimes.com/2011/07/09/world/asia/09nightraids.html?_r=1&pagewanted=all [lastet ned 24. februar 2020]
- HRW, dvs. Human Rights Watch (2019, oktober). *They've Shot Many Like This*. New York: HRW. Tilgjengelig fra https://www.hrw.org/sites/default/files/report_pdf/afghanistan1019_web.pdf [lastet ned 19. februar 2020]
- ISAF, dvs. International Security Assistance Force (2011, 1. desember). *COMISAF Night Operations Tactical Directive*. Kabul: ISAF. Tilgjengelig fra [https://web.archive.org/web/20130820064234/http://www.isaf.nato.int/images/docs/20111105%20nuc%20night%20operations%20tactical%20directive%20\(releaseable%20version\)%20r.pdf](https://web.archive.org/web/20130820064234/http://www.isaf.nato.int/images/docs/20111105%20nuc%20night%20operations%20tactical%20directive%20(releaseable%20version)%20r.pdf) [lastet ned 26. februar 2020]
- Johnson, C. & Leslie, J. (2004). *Afghanistan – The mirage of peace*. New York: Zed Books Ltd.
- Nordland, R. & Shah, T. (2014, 23. november). Afghanistan quietly lifts ban on nighttime raids. *New York Times*. Tilgjengelig fra <https://www.nytimes.com/2014/11/24/world/asia/afghanistan-quietly-lifts-ban-on-night-raids.html> [lastet ned 19. februar 2020]
- NOU, dvs. Norges offentlige utredninger (2016). *En god alliert – Norge i Afghanistan 2001 – 2014*. Oslo: Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon. Tilgjengelig fra <https://www.regjeringen.no/contentassets/09faceca099c4b8bac85ca8495e12d2d/no/pdfs/nou201620160008000dddpdfs.pdf> [lastet ned 19. februar 2020]
- Roggio, B. (2019, 15. april). Taliban announces "al-Fath Jihadi Operations" for 2019. *Long War Journal*. Tilgjengelig fra https://www.realcleardefense.com/articles/2019/04/15/taliban_announces_al-fath_jihadi_operations_for_2019_114336.html [lastet ned 28. februar 2020]
- Rubin, A. J. (2012, 8. april). U. S. Transfer Control of Night Raids to Afghanistan. *New York Times*. Tilgjengelig fra <http://www.nytimes.com/2012/04/09/world/asia/deal-reached-on-controversial-afghan-night-raids.html?pagewanted=all> [lastet ned 24. februar 2020]
- Salahuddin, S. (2020, 11. januar). Violent crime on the rise in Afghanistan's main cities. *Arab News*. Tilgjengelig fra <https://www.arabnews.com/node/1611176/world> [lastet ned 21. februar 2020]

- Transcend Media Service (2011, 5. september). Islamic Emirate of Afghanistan (the Taliban): Mullah Omar's Eid ul-Fitr Message (August 28, 2011). *Transcend Media Service*. Tilgjengelig via <https://www.transcend.org/tms/2011/09/islamic-emirate-of-afghanistan-the-taliban-mullah-omar%E2%80%99s-eid-ul-fitr-message-august-28-2011/> [lastet ned 26. februar 2020]
- UNAMA, dvs. United Nations Assistance Mission in Afghanistan & OHCHR, dvs. Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights (2018, februar). *Protection of Civilians in Armed Conflict. Afghanistan Annual Report 2017*. Kabul: UNAMA. Tilgjengelig fra https://unama.unmissions.org/sites/default/files/afghanistan_protection_of_civilians_annual_report_2017_final_6_march.pdf [lastet ned 20. februar 2020]
- UNAMA & OHCHR (2019, februar). *Protection of Civilians in Armed Conflict. Afghanistan Annual Report 2018*. Kabul: UNAMA. Tilgjengelig fra https://unama.unmissions.org/sites/default/files/unama_annual_protection_of_civilians_report_2018_-_23_feb_2019_-_english.pdf [lastet ned 20. februar 2020]
- UNAMA & OHCHR (2020, februar). *Protection of Civilians in Armed Conflict. Afghanistan Annual Report 2019*. Kabul: UNAMA. Tilgjengelig fra https://unama.unmissions.org/sites/default/files/afghanistan_protection_of_civilians_annual_report_2019_-_22_february.pdf [lastet ned 25. februar 2020]
- Zahid, F. (2013, november). *Understanding Taliban through the prism of Pashtunwali Code*. Brussel: Vrije University. Tilgjengelig fra <https://cf2r.org/tribune/understanding-taliban-through-the-prism-of-pashtunwali-code/> [lastet ned 25. februar 2020]

Muntlige kilder

- Internasjonal analytiker. Møte i Kabul oktober 2019.
- Lokal analytiker. Møte i Kabul mai 2017.
- Lokal analytiker. Møte i Kabul oktober 2019.
- Lokal analytiker. Møte i Oslo mars 2018.
- Lokal kilde. Møte i Kabul oktober 2011.
- Samtalepartner. Møte i Kabul oktober 2011.

© Landinfo 2020

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.